

Conclusies van de Coördinatie Commissie voor Europese
Integratie- en Associatieproblemen d.d. 13 mei 1980.

Britse Lusten/Lastenproblematiek.

De Ministerraad zou haar goedkeuring kunnen hechten
aan de navolgende conclusies en overwegingen.

- Britse -

Britse Lusten/Lastenproblematiek

De vergadering van de Coördinatie Commissie diende ter voorbereiding van de informele bijeenkomst van de Ministers van Buitenlandse Zaken van de Negen, die gedurende het a.s. week-end in Napels zal worden gehouden. In dit overleg te Napels zal opnieuw gezocht worden naar mogelijkheden om de problematiek van de Britse bijdrage en de daaraan gekoppelde dossiers tot een oplossing te brengen. De discussie in de Coördinatie Commissie werd gevoerd aan de hand van de - aangehechte - nota van het Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. 8 mei 1980.

Naar verwachting zal het voorzitterschap de resultaten van de Europese Raad te Luxemburg als vertrekpunt voor de verdere discussie nemen, niettegenstaande het feit dat de BRD en Frankrijk te kennen hebben gegeven hun voorstellen (tweemaal 1200 miljoen ERE) weer te hebben ingetrokken. Het VK heeft zich niet uitgelaten over de periode waarover een regeling kan verlopen. Er zijn echter indicaties dat het VK genoeg wil nemen met een periode van 2 jaar en een herzieningsclausule voor de periode daarna die voor het VK het beginsel van een "passende bijdrage" aan de begroting zou vastleggen. In de PV-vergadering hebben Denemarken, België en Frankrijk zich, mede in verband met de precedentswerking die daarvan uit zou kunnen gaan, scherp uitgesproken tegen een dergelijk plafond in de VK-bijdrage. Ook Nederland huldigt dit standpunt.

In Napels zal getracht worden m.b.t. alle lopende dossiers, t.w. visserij, landbouwprijzen, schapevlees en eventueel energie, voortgang te maken om tot oplossingen te komen.

De Coördinatie Commissie meende dat het scenario 1) van de BZ-nota (lagere bedragen dan 1.200 miljoen ERE gedurende een wat langere periode, n.l. maximaal 3 jaar) als uitgangspositie voor de delegatie aanvaardbaar was.

Voor wat betreft de hoogte van de bedragen werd aangetekend dat het, in Luxemburg aangeboden, bedrag van 1200 miljoen ERE moet worden aangemerkt als een politiek gegeven: de Engelse MP zou, mede gezien hetgeen zij heeft gesteld in het Engelse Lagerhuis, niet bereid zijn om hierop terug te komen. Anderzijds werd opgemerkt dat het nog maar de vraag was of de BRD en Frankrijk dat bedrag nog wel wilden handhaven. Voor wat betreft de BRD schijnt het zo te zijn dat dat wel het geval is mits de BRD dit maar niet zelf moet voorstellen.

De discussie over de herzieningsclausule gaf aanleiding tot enkele opmerkingen van algemene aard:

1. Ieder streven om te komen tot een regeling waarin het VK een "passende" bijdrage zou betalen, moet volstrekt worden afgewezen.
2. Er bestaat een nauw verband tussen de beperkte omvang van de Eigen Middelen uit de Gemeenschappen en diverse in het geding zijnde vraagstukken de kosten van het landbouwbeleid, de budgettaire concessies aan het VK, het zoeken naar nieuwe inkomensbronnen en de dreigende aantasting van het Eigen Middelen systeem:
 - Een discussie over een bijstelling van het BTW-plafond komt, gezien de steeds toenemende communautaire uitgaven, op korte termijn vrijwel automatisch aan de orde.
 - O.a. het ontwerp-besluit inzake de landbouwprijzen 1980 duidt erop dat het bijzonder moeilijk is de kosten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid in toom te houden.
 - In de discussies van de laatste tijd is door verschillende Lid-Statens voor invoerheffingen op maniok en op oliën en vetten gepleit als een mogelijke nieuwe inkomensbron.
 - Het verloop van de discussie tijdens de jongste Europese Raad, waarbij ook aan een langere periode voor een tegemoetkoming aan het VK werd geopperd, heeft sterk de indruk gewekt dat in verschillende Lid-Statens reeds een herziening van het gehele Eigen Middelen systeem overwogen wordt. O.a. wordt gedacht aan een beperking van de inkomsten die Lid-Statens met een positief saldo uit de Gemeenschappen krijgen. Voor Nederland, met nog altijd een positief saldo, kan hier sprake zijn van een zeer gevaarlijke ontwikkeling. Immers, de verhoogde bijdrage van Nederland aan de begroting (als gevolg van de tegemoetkoming aan het VK) leidt reeds tot een afname van dat positieve saldo. Indien daarnaast een streven ontstaat de bijdrage aan de Eigen Middelen meer af te stemmen op de verhouding inkomsten uit (tegenover bijdragen aan) de Eigen Middelen, zou m.n. Nederland getroffen kunnen worden. In verband met dit laatste werd gesignaleerd dat dergelijke ontwikkelingen het einde van de douane-unie, het vrije verkeer van goederen, derhalve van de gehele gemeenschappelijke markt zou betekenen.

De Coördinatie Commissie was van oordeel dat scenario 1) uit de BZ-nota een goed uitgangspunt vormt voor de Nederlandse opstelling in het informeel overleg in Napels. De hoogte van het jaarlijks aan het VK toe te kennen bedrag dient in verband gebracht te worden met de tijdsperiode, gedurende welke voor het VK een speciale regeling wordt getroffen. Voorshands zou deze periode tot twee jaar, met een mogelijke verlenging met een jaar, beperkt moeten

blijven. De Coördinatie Commissie erkende overigens dat het te Luxemburg genoemde bedrag van 1.200 miljoen RE voor de jaren 1980 en 1981 waarschijnlijk niet aantastbaar zou blijken te zijn. Voorts werd geconstateerd dat de Nederlandse delegatie zeer omzichtig zou moeten opereren ten aanzien van een eventuele herzieningsclausule: het VK denkt hierbij aan een formule volgens welke in de toekomst een "passende bijdrage" van het VK geleverd wordt aan de Gemeenschapsbegroting en dit zou een structurele ingreep zijn die het systeem van de Eigen Middelen van de Gemeenschap zou doorbreken.

De Coördinatie Commissie stelde vast dat uitbreiding van de Eigen Middelen thans niet te realiseren was. Niettemin betekende de prijsverhoging van 5% voor de landbouwsector voor 1980/81 alsmede de kosten, gemoeid met een oplossing t.b.v. het VK, dat het plafond van de Eigen Middelen in 1981 bereikt, zo niet reeds overschreden zou worden. Het risico van voor Nederland zeer ongewenste ingrepen in de systematiek van het Eigen Middelen systeem is dan ook levensgroot aanwezig. Van Franse zijde zijn in dit verband verontrustende geluiden gekomen met betrekking tot eventuele beperking van de baten van het EEG-lidmaatschap voor de Lid-Staten met een positief saldo. De Coördinatie Commissie meende dat Nederland, gesteld voor deze keuze, zich met kracht tegen het tweede alternatief zou dienen te verzetten omdat dit laatste niet alleen directe nadelige gevolgen voor ons land zou hebben maar tevens het einde zou inluiden van het vrij verkeer van goederen en - daarmee - van de Gemeenschappelijke Markt.

DGES, 13 mei 1980

Tijdens interdepartementaal overleg (8 mei j.l.) werden de voornaamste aspecten van dit probleem besproken.

Met het oog op de bijeenkomst van de Ministers van Buitenlandse Zaken te Napels (17 mei a.s.), werd besloten de hiernavolgende scenario's als conclusies van dat overleg voor te leggen aan de Coördinatie Commissie van 13 mei a.s.

Tijdens dat overleg kwamen vooral 3 elementen naar voren.

Deze 3 elementen zijn:

- a) De verregaande mate van overeenstemming (hoezeer ook onder voorbehoud) in de Landbouwwraad van 5-7 mei, vermindert de nog beschikbare ruimte binnen het 1% plafond. De vergadering wilde niet uitsluiten dat het prijzendebat in '81 de alsdan nog beschikbare ruimte binnen de 1% grens verder zou opvullen. Gegeven die mogelijkheid zou zich de situatie kunnen voordoen dat niet veel meer dan nog eens ruim 1 miljard RE beschikbaar zou zijn voor bijdragen aan het VK in 1981.
- b) De oplossing van het VK-bijdrage vraagstuk wordt - in zeer belangrijke mate - bepaald door de omvang van het VK deficit in de komende jaren. Zou dat deficit, na de groei in de jaren '78-'80, zich stabiliseren dan wordt de oplossing van het probleem zowel qua methode als qua omvang eenvoudiger. Zou daarentegen de groei van het deficit doorgaan - hetgeen de vergadering meende te moeten vrezen - dan blijven de vragen wie het risico van die groei draagt en met behulp van welke methode zowel het deficit als de groei

daarvan moeten worden gedekt, levensgroot aan de orde. De vergadering meende dat uitspraken aangaande de groei van het deficit niet wel doenlijk zijn. Die groei wordt immers voornamelijk bepaald door de stijging van de landbouwbegroting in '81 e.v. jaren. Niettemin leek het verstandig uit te gaan van een lineaire groei van het deficit van rond de 10%. Zulks zou kunnen betekenen dat het deficit van het VK stijgt van 1800 in '80, via 2000 in '81 tot ± 2200 miljoen RE in '82.

- c) Tegen die mogelijke achtergrond overwoog de vergadering dat de in Luxemburg op 28 april j.l. bijna bereikte overeenstemming - inzake een oplossing alleen voor '80 en '81 - een zwakke basis had in zoverre het probleem in '82, wellicht zelfs in ergere mate, nog altijd zou bestaan. De in Luxemburg genoemde bedragen voor '80 en '81, n.l. 1200 miljoen RE voor elk der beide jaren, hielden ook geen rekening met hetzij het deficit voor '82, hetzij de uitputting van de eigen middelen. De vergadering was van mening dat bezinning in de hoofdsteden, ook op deze aspecten, tot de conclusie zou kunnen leiden dat de te Luxemburg ingeslagen weg niet tot het doel zou leiden. De hoop werd uitgesproken dat ook in het VK dat inzicht veld zou winnen met als gevolg dat een verdere toenadering tot de Acht onvermijdelijk zou zijn.

Drie bovengenoemde overwegingen waren aanleiding tot het navolgende scenario:

- 1) In Napels zou Nederland bepleiten dat afgestapt wordt van het systeem van hoge bedragen voor een korte periode en vervangen door lagere bedragen over een wat langere periode. In concreto: voor '80 en '81 elk 1000 miljoen RE terwijl voor '82 het risico van een eventueel gestegen deficit ge-

deeld zal worden volgens een nog uit te werken formule. Daarmee wordt, naar het lijkt op voldoende wijze, tegemoet gekomen aan het streven naar "dynamisme" waaraan het VK zoveel waarde hecht. Indien het VK uiteindelijk niet accoord zou gaan met een regeling voor slechts 3 jaar, zou als concessie nog kunnen worden ingestemd met een onderzoek - in de loop van '82 - naar verlenging en modaliteiten daarvan voor nog eens één jaar.

- 2) Indien scenario 1) onhaalbaar blijkt, kan Nederland uiteraard instemmen met verder uitdiepen van de in Luxemburg besproken methode n.l. een vast bedrag van tegemoetkoming (1200 + 1200 voor '80 en '81). Het risico dat de hoge bedragen voor '80 en '81 een precedent zullen vormen voor 1982 is onmiskenbaar aanwezig.

De vergadering uitte de vrees dat mede daarom (en het 1% plafond) die methode de grondvesten van het Eigen Middelen systeem zal - wellicht wel moet - aantasten. Scenario 2) zou daarom vrijwel zeker slechts voor 2 jaar kunnen gelden en slechts "haalbaar" zijn indien - vóór afloop ervan - nieuwe onderhandelingen voor een periode daarna plaatsvinden. De inzet daarvan zou uiteraard nieuwe tegemoetkomingen betreffen. Gegeven de vermoedelijke situatie (=uitputting) alsdan van de Eigen Middelen, moet ernstig gevreesd worden voor een aantasting van het systeem waarop deze berusten.

Nederland heeft daar geen belang bij, integendeel.

DIE, 8 mei 1980